

Kulttuuri ja hyvinvointi

Vastuhenkilö: kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja

Toimintaperiaatteet

Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut tarjoavat kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita liikunta-, nuoris-, museo-, kulttuuri- ja kirjastopalveluita sekä vastaa kaupungin hyvinvointityöstä.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilöstön kanssa asiakaslähtöisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut panostavat kaksikielisellä toiminnallaan lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, yhteisen kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden toimintayksiköt

- **Kulttuurin ja hyvinvoinnin toimintayksikkö**, sisältää hyvinvointipalvelut, liikunta-palvelut, nuorisopalvelut ja kulttuuripalvelut
- **Kirjastotoimen toimintayksikkö**
- **Museotoimen toimintayksikkö**

Toiminnan painopisteet

- Hyvinvointityö koordinoi Loviisan poikkihallinnollista ja moniammatillista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.
- Kulttuuripalvelut ylläpitää ja kehittää Loviisan kaupungin kulttuuriprofiilia tarjoamalla monipuolisia ja korkealaatuisia palveluita. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa keskitymme kulttuurikasvatukseen.
- Kulttuurimatkailua kehitetään suunnitelmallisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa muun muassa kaupungin elinkeinopalveluiden, viestinnän, kaupunkikehityksen, sivistyspalveluiden ja yrittäjien kanssa.
- Liikuntapalvelut toimivat liikuntapolitiittisen ohjelman mukaisesti: tärkeimpänä tehtävänä on tarjota ja mahdollistaa kaikille kuntalaisille mahdollisuus liikunnan harrastamiseen. Uuden liikuntahallin suunnittelua jatketaan hanketyöryhmässä.
- Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille turvallisia toimintaympäristöjä, mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua sekä matalan kynnyksen tukea erilaisissa elämäntilanteissa. Nuorisopalvelujen toiminta perustuu nuorten tarpeisiin, saavutettavuuteen, varhaiseen tukeen ja moniammatilliseen yhteistyöhön. Toiminnassa hyödynnetään sekä kiinteitä että jalkautuvia työmuotoja, jotta palvelut tavoittavat mahdollisimman laajasti eri elämäntilanteissa olevat nuoret.
- Kirjaston laadukas perustyö kuten kokoelmatyö, lukemista edistävät tapahtumat, yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa, asiakkaiden digineuvonta sekä demokratiatyö jatkuvat. Tulevan kirjasto- ja kulttuuritalon suunnittelua jatketaan.
- Loviisan kaupunginmuseo tarjoaa moderneja museopalveluita Loviisan historiallisessa kulttuuriympäristössä. Museo edistää Loviisan tunnettavuutta ja vetovoimaa tarjoamalla museoelämyksiä vuoden ympäri niin loviisalaisille kun matkailijoillekin.
- Lapsiystävällinen kunta (LYK) -työssä edistetään lasten ja nuorten yhdenvertaisuutta ja osallisuutta kaikissa kulttuurin ja hyvinvoinnin vastualueen palveluissa yhteistyössä lasten ja nuorten, eri palvelujen, vastualueiden ja muiden tahojen kanssa.

- Vastuualueen vuoden 2027 teemana on puistot ja puutarhat. Teeman tavoitteena on nostaa esiin Loviisan kauniita viheralueita ja niiden hyvinvointivaikutuksia, edistää viheralueiden käyttöä ja houkuttelevuutta järjestämällä esimerkiksi puistotapahtumia ja puistoliiikuntaa, sekä tarjota asukkaille tietoa Loviisan puistojen ja puutarhojen mielenkiintoisesta historiasta.
- Ikäihmiset huomioidaan vastuualueen toiminnassa.

Kaiken toiminnan painopisteenä on tuottaa laadukkaita peruspalveluja muun muassa seuraavien suunnitelmien ja tavoitteiden mukaisesti:

- Loviisan kaupungin strategia
- Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelma 2026–2028
- Loviisan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029
- Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma
- Loviisan kaupungin taideohjelma
- Liikuntapoliittinen ohjelma

Käynnissä olevat hankkeet

- Lasten- ja nuorten paikallinen harrastustoiminta Loviisassa
- Loviisan etsivä nuorisotyö
- Keskustan uusi skeittipaikka
- Uuden liikuntahallin suunnittelu
- Uuden kirjasto- kulttuuritalon suunnittelu
- Suomi Liikkeelle -hankerahoitusten hakeminen (liikunnallisen elämäntavan edistäminen eri ikä- ja väestöryhmissä)
- Liikuntaa saaristossa -hanke

Riskiarvio

- Järjestämme isoja tapahtumia, joihin voi tulla yllättäviä menoeriä ja joissa ulkopuolinen rahoitus voi jäädä toivottua pienemmäksi.
- Resurssien puute omassa tai sidosryhmien toiminnassa voi johtaa yhteistyön puutteeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.
- Nuorisopalvelujen toimintaan liittyviä keskeisiä riskejä ovat resurssien riittävyys ja nuorten palvelutarpeiden kasvu.
- Toimintaa, jota rahoitetaan hankerahoituksella, on mahdollisesti lopetettava tai karsittava, mikäli rahoitus loppuu.
- Loviisan laaja maantieteellinen alue ja vaihtelevat liikenneyhteydet voivat vaikeuttaa yhdenvertaista pääsyä toimintaan.
- Henkilökuntaa on vähän, toiminta on haavoittuvaa ja palveluiden saatavuutta ei aina voida taata.
- Yksi museon kokoelmatiloista on poissa käytöstä ja esineet väliaikaisissa tiloissa. On olemassa riski, että asianmukaista tilaa ei löydy kaupungin tiloista.
- Palveluiden järjestäminen tasapuolisesti koko laajassa kaupungissa on haasteellista.
- Budjetoimattomiin hankkeisiin osallistuminen lisää kustannuksia, vaikka nettovaikutus olisi ulkopuolisen rahoituksen takia pienempi.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

21144 KULTTUURI JA HYVINVOINTI

	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Myyntituotot	20 574	12 300	12 300	11 500	11 788	12 082
Maksutuotot	71 900	64 500	64 500	69 700	71 442	73 229
Tuet ja avustukset	337 633	188 900	188 900	152 500	156 312	160 220
Muut toimintatuotot	55 624	64 200	64 200	57 400	58 835	60 306
TOIMINTATUOTOT	485 730	329 900	329 900	291 100	298 377	305 837
Valmistus omaan käyttöön	19 807	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-1 581 146	-1 654 978	-1 654 978	-1 817 091	-1 836 261	-1 882 168
Palvelujen ostot	-704 814	-556 823	-556 823	-534 600	-547 965	-561 664
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-237 461	-192 292	-192 292	-210 100	-215 352	-220 736
Avustukset	-162 394	-186 500	-306 500	-188 500	-193 213	-198 043
Muut toimintakulut	-257 332	-277 582	-277 582	-290 400	-297 660	-305 102
TOIMINTAKULUT	-2 943 148	-2 868 175	-2 988 175	-3 040 691	-3 090 451	-3 167 712
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 437 611	-2 538 275	-2 658 275	-2 749 591	-2 792 074	-2 861 875
Muut rahoituskulut	-5	0	0	0	0	0
Ulkoiset rahoitustuotot ja -kulut	-5	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-2 437 616	-2 538 275	-2 658 275	-2 749 591	-2 792 074	-2 861 875
Poistot ja arvonalentumiset	-5 607	-6 936	-6 936	-118 915	-358 132	-536 188
TILIKAUDEN TULOS	-2 443 223	-2 545 211	-2 665 211	-2 868 506	-3 150 206	-3 398 064
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 443 223	-2 545 211	-2 665 211	-2 868 506	-3 150 206	-3 398 064

Yksikkö: Kulttuuri ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja

Yksikön tehtävät:

Toimintayksikkö vastaa lakisääteisistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävistä, liikuntapalveluiden, nuorisopalveluiden ja kulttuuripalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

Hyvinvointipalvelut

Toiminnan painopisteet:

Hyvinvointityötä sisältyy kaikkien kulttuuri ja hyvinvointi vastuualueen yksiköiden toimintaan.

Hyvinvointityö koordinoi Loviisan poikkihallinnollista ja moniammatillista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kaikki kaupungin vastuualueet ovat edustettuna hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) -työryhmässä ja toteuttavat hyvinvointityötä.

Hyvinvointityö koordinoi Lapsiystävällinen kunta (LYK) -työtä ja -työryhmää yhteistyössä sivistystoimen vastuualueen kanssa. Kaikki kaupungin vastuualueet osallistuvat LYK-työhön ja -työryhmään. Hyvinvointityö koordinoi lapsiparlamenttitoimintaa osana LYK-työtä.

Hyvinvointityö koordinoi vammais- ja vanhusneuvostoja, seniorirahastoa sekä yhteistyötä sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointityö edustaa Loviisaa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja alueen kuntien HYTE-koordinaattoriverkostossa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Käynnistetään uuden hyvinvointisuunnitelman ja toteutetaan Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelman 2026–2028 jalkauttaminen eri vastuualueilla ja yhteistyössä eri vastuualueiden välillä ja eri sidosryhmien kanssa.

Riski-arvio

Resurssien puute omassa tai sidosryhmien toiminnassa voi johtaa yhteistyön puutteeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Liikuntapalvelut

Toiminnan painopisteet

Liikuntapalvelut toimivat liikuntapoliittisen ohjelman mukaisesti: tärkeimpänä tehtävänä on tarjota ja mahdollistaa kaikille kuntalaisille mahdollisuus liikunnan harrastamiseen. Kaupunki järjestää ohjattua senioriliikuntaa kaupungin kyläkeskuksissa sekä erilaisia liikuntaa ja hyvinvointiin liittyviä tapahtumia, kursseja, luentoja ym. eri kohderyhmille kunnassa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Yli 70-vuotiaille tarjotaan maksuttomia uintivuoroja sekä kuntosaliavainta. Nuorille 8.–9.-luokkalaisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus maksuttomaan kuntosaliharrastukseen. Peruskoulua käyville ja heidän huoltajilleen tarjotaan kolme maksutonta uimahallikäyntiä palvelutalo Esplanadin altaassa. Kaikki alle 18-vuotiaiden harjoitus- ja otteluvuorot ovat maksuttomia.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan uima- ja pelastautumistaidot ovat osa liikunnan opetuksen sisältöjä. Loviisassa pyrimme toteuttamaan alaluokkien uimaopetuksen uusien suositusten mukaan. Palvelutalon uima-allas on ensisijainen opetusallas tälle kohderyhmälle, ja uimaopetukseen on varattu kahdeksan tuntia viikossa.

Työikäisten sekä ikäihmisten liikuntaneuvontaa jatketaan, kirjaamissopimus kunnan ja hyvinvointialueen välillä on mahdollistanut toiminnan jatkumisen. Nuorille tarjotaan myös liikuntaneuvontaa koulu-PT:n kautta.

Liikuntakoordinaattorit koordinoivat Loviisan Liikunnallisen elämäntavan hanketta sekä Liikkuva koulu -hanketta yhteistyössä koulujen kanssa.

Uuden liikuntahallin suunnittelua jatketaan hanketyöryhmässä.

Kulttuuripalvelut

Toiminnan painopisteet

Kulttuuripalvelut edistää eri kohderyhmille järjestettävää saavutettavaa ja yhdenvertaista kulttuuritoimintaa koko Loviisan alueella sekä vahvistaa osallisuutta, hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja paikallista identiteettiä yhteistyössä yhdistysten, kulttuuritoimijoiden ja kaupungin muiden palvelujen kanssa.

Tulevan kirjasto- ja kulttuuritalon suunnittelua jatketaan yhteistyössä tilapalvelun, kirjaston ja muiden sidosryhmien kanssa. Kulttuuripalvelut osallistuu erityisesti kulttuuritalon monitoimitalin, yleisö- ja tapahtumatoimintojen, esteettömyyden, tekniikan sekä tulevan talon toimintamallien suunnitteluun.

Kulttuuripalvelut jatkaa kaupungin vakiintuneiden kulttuuritapahtumien ja tapahtumakonseptien kuten Sibeliuspäivien, Taiteiden yön, Picnic on the Beach-tapahtuman, lasten kulttuuritoiminnan, senioritoiminnan sekä kaupungin toistuvien juhla- ja kalenteritapahtumien kehittämistä. Yhteistyö paikallisten yhdistysten sekä kylien kanssa jatkuu muun muassa paikallisten tapahtumien ja kulttuuriperinteiden parissa.

Loviisan paikallista kulttuuriperintöä ja identiteettiä tehdään näkyväksi ja kehitetään. Toiminnassa huomioidaan muun muassa Mikael Agricolan elämäntyö, keskiaikaisen

Pernajan historia ja muita Loviisan kannalta merkittäviä historiallisia ympäristöjä, henkilöitä ja tapahtumia.

Kulttuurin saatavuutta edistetään maksuttomilla ja helposti saatavilla olevilla palveluilla. Lainaa kulttuurielämys -palvelua kehitetään edelleen yhdessä kirjaston kanssa. Lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua taiteen perusopetukseen tuetaan avustuksilla.

Vastuualueen yhteinen teema vuodelle 2027, ”Puistot ja puutarhat”, huomioidaan kulttuuri-palvelujen toiminnassa ja tapahtumatuotannossa vuoden aikana.

Yhteistyötä kulttuurimatkailun, kirjaston, nuoriso- ja liikuntapalvelujen sekä muiden kaupungin yksiköiden kanssa kehitetään edelleen. Tavoitteena on hyödyntää kulttuuria hyvinvoinnin, osallisuuden, yhteisöllisyyden sekä Loviisan elinvoiman ja vetovoiman resurssina.

Kulttuurimatkailua kehitetään yhteistyössä elinkeinopalveluiden, viestinnän, kaupunki-kehityksen, yrittäjien, Cursor Oy:n sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa Loviisan profilia kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina sekä kehittää Ihana Loviisa -konseptia.

Painopisteenä ovat kulttuuritapahtumat, kulttuurihistorialliset kohteet ja kulttuuriympäristöt. Tapahtumien, matkailukohteiden ja kulttuuriperinnön näkyvyyttä kehitetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Samalla edistetään kaupungin puistojen ja viheralueiden matkailullista hyödyntämistä.

Vuonna 2027 toteutetaan Loviisan matto -hanke, jonka tavoitteena on tuoda esiin alueen paikallista kulttuuriperintöä ja käsityöperinteitä. Lisäksi selvitetään saaristokulttuuriperintöön ja kulttuurimatkailuun liittyvän kehittämishankkeen rahoitusmahdollisuuksia.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Uuden kirjasto- ja kulttuuritalon suunnittelua jatketaan, ja se muodostaa keskeisen kulttuuripalvelujen kehittämiskokonaisuuden. Työ edellyttää yhteistyötä kaupungin eri palvelujen, käyttäjäryhmien sekä ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Samalla Seurahuonetta kehitetään kaupungin keskeisenä kulttuuri-, tapahtuma- ja yhdistystoiminnan tilana.

Riski-arvio

Rajalliset henkilöstöresurssit ja taloudelliset resurssit sekä kustannusten nousu voivat vaikuttaa toiminnan laajuuteen ja kehitykseen. Loviisan maantieteellinen laajuus ja vaihtelevat liikenneyhteydet asettavat haasteita kulttuuritoiminnan yhdenvertaiselle saatavuudelle.

Majoituskapasiteetin riittämättömyys erityisesti tapahtumien aikana voi rajoittaa matkailun kasvua. Lisäksi matkailuun vaikuttavat yleinen turvallisuustilanne, alueen saavutettavuuteen liittyvät mielikuvat sekä muut toimintaympäristön muutokset.

Nuorisopalvelut

Toiminnan painopisteet

Nuorisopalvelujen painopisteenä on nuorten hyvinvoinnin, osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja turvallisen arjen vahvistaminen. Toimintaa toteutetaan perusnuorisotyön, erityisnuorisotyön, etsivän nuorisotyön, Ohjaamon, liikkuvan nuorisotyön sekä koulunuorisotyön keinoin.

Keskeisiä painopisteitä ovat nuorten kohtaaminen matalan kynnyksen palveluissa ja heidän omissa toimintaympäristöissään, ennaltaehkäisevän nuorisotyön vahvistaminen sekä nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen. Erityistä huomiota kiinnitetään tukea tarvitsevien nuorten tavoittamiseen ja yksilölliseen ohjaukseen.

Monialaista yhteistyötä koulujen, oppilaitosten, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden nuorten parissa toimivien tahojen kanssa kehitetään edelleen. Tavoitteena on varmistaa saavutettavat palvelut, turvalliset vapaa-ajan mahdollisuudet sekä nuorten yhdenvertainen osallistuminen.

Kehittämiskohteina ovat liikkuvan nuorisotyön ja kylissä tehtävän nuorisotyön vahvistaminen, uusien toimintamuotojen ja kansainvälisen nuorisotyön kehittäminen sekä nuorille suunnattujen toimintaympäristöjen ja harrastusmahdollisuuksien parantaminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Loviisan Ohjaamon toimintamallia kehitetään edelleen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Etsivän nuorisotyön palvelutarpeen arvioidaan säilyvän nykyisellä tasolla, ja erityisnuorisotyötä kehitetään edelleen yksilö- ja pienryhmäpainotteisesti. Toiminnan laatu ja kehittäminen edellyttävät riittäviä henkilöstöresursseja.

Riski-arvio

Keskeisiä riskejä ovat henkilöstöresurssien riittävyys, hankerahoituksen jatkuvuus sekä nuorten kasvavat tuen tarpeet. Riskien hallinnassa korostuvat ennaltaehkäisevä työ, varhainen tuki, tehtävien priorisointi sekä moniammatillinen yhteistyö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Kulttuurin ja hyvinvoinnin toimintayksikkö (hyvinvointi, liikunta, nuoriso ja kulttuuri)

Yksikön tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Myyntituotot	4 120	0	0	0	0	0
Maksutuotot	63 757	58 000	58 000	63 700	65 292	66 925
Tuet ja avustukset	320 536	158 500	158 500	149 500	153 237	157 068
Muut toimintatuotot	45 923	55 500	55 500	48 700	49 917	51 165
TOIMINTATUOTOT	434 337	272 000	272 000	261 900	268 447	275 159
Valmistus omaan käyttöön	19 807	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-861 217	-894 658	-894 658	-1 035 449	-1 035 078	-1 060 955
Palvelujen ostot	-576 727	-409 653	-409 653	-396 500	-406 413	-416 573
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91 401	-52 522	-52 522	-57 900	-59 348	-60 831
Avustukset	-162 394	-186 500	-306 500	-188 500	-193 213	-198 043
Muut toimintakulut	-164 567	-158 600	-158 600	-172 900	-177 223	-181 653
TOIMINTAKULUT	-1 856 305	-1 701 933	-1 821 933	-1 851 249	-1 871 273	-1 918 055
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 402 161	-1 429 933	-1 549 933	-1 589 349	-1 602 826	-1 642 897
VUOSIKATE	-1 402 161	-1 429 933	-1 549 933	-1 589 349	-1 602 826	-1 642 897
Poistot ja arvonalentumiset	-5 607	-6 936	-6 936	-24 181	-55 065	-149 232
TILIKAUDEN TULOS	-1 407 768	-1 436 869	-1 556 869	-1 613 530	-1 657 891	-1 792 128
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 407 768	-1 436 869	-1 556 869	-1 613 530	-1 657 891	-1 792 128

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), kulttuuri

	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Talousarvio 2027
Myönnetyt avustukset kulttuuritoimi	4,7	5,4	5,4
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta	36,7 ulk.	39,3 ulk.	39,9 ulk.
Kulttuuritapahtumia	86	60	60

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), vapaa-aika

	Talousarvio 2025	Talousarvio 2026	Talousarvio 2027
Myönnetyt avustukset/asukas			
Liikuntatoiminta	3,5	3,6	4,4
Nuorisotoiminta	2,1	2	2
Nuorisotilojen aukiolo			
Iltoja/viikko	5	5	5
Nuoria/nuorisotila/päivä			
Forum	40	50	40
Nuoria/nuorisotila/viikko			
Muut nuorisotilat (liikkuva)	0	40	40
Ohjaamo	20	30	30
Tapahtumat	15	25	25
Osallistujat	400	500	700
Liikuntahallien käyttöaste			
Liikuntahalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	35	36	36
Yhdistyksiä/yrityksiä	7	8	9
Ryhmiä	29	25	32
Agricolahalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	33	30	32
Yhdistyksiä/yrityksiä	11	7	12
Ryhmiä	20	31	34
Jäähalli			
Myönnettyjä liikuntavuoroja	30	38	34
Yhdistyksiä/yrityksiä	7	7	7
Ryhmiä	18	18	18
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä			
Nuorisokerhoja (mukaan lukien koulunuorisotyö)	6	9	9
Leirejä	6	7	5
Etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon ryhmät	4	6	5
Liikuntakerhoja, lapset ja nuoret	3	3	3
Tapahtumia			
– nuoriso (sis. koulunuorisotyö)	33	35	40
– etsivät ja Ohjaamo	17	23	30
– liikunta	46	25	30
Aikuisryhmiä	19	17	17
Liikuntaneuvonta	17	25	40
Tuettuja nuorisokerhoja	2	4	
Loviisan malli – hauskaa harrastaa (Suomi malli)	26	30	Pois, koulutoimi
Nettokustannus, €/asukas, liikuntatoiminta	19,1 ulk.	17,1 ulk.	22,1 ulk.

Yksikkö: Kirjasto

Vastuuhenkilö: kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja / kirjastonjohtaja

Yksikön tehtävät

Kirjaston tehtävänä on kirjastolain mukaisesti:

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Toiminnan painopisteet

Tulevan kirjasto- ja kulttuuritalon suunnittelu jatkuu tilapalveluiden johdolla.

Kotkasta lainassa ollut kirjastoauto hankitaan Loviisan kaupungin omistukseen ja sen ulkoasua päivitetään.

Vastikään käyttöön otettua Lainaa elämys -palvelua kehitetään eteenpäin.

Vastuualueen yhteinen teema vuodelle 2027 "Puistot ja puutarhat" huomioidaan kirjaston toiminnassa läpi vuoden.

Laadukas perustyö kuten kokoelmatyö, lukemista edistävät tapahtumat, yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa, asiakkaiden digineuvonta sekä demokratiatyö jatkuvat.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Ei käynnissä olevia omia hankkeita. Tulevan kirjasto- ja kulttuuritalon suunnittelu jatkuu tilapalveluiden johdolla.

Riskiärvio

Henkilöstöresursseihin liittyvät riskit: Kun henkilökuntaa on vähän, toiminta on haavoittuvaa ja palveluiden saatavuutta ei aina voida taata.

Yksikön tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

2114440 Kirjastopalvelut						
	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Myyntituotot	8 257	5 300	5 300	4 500	4 613	4 728
Tuet ja avustukset	17 096	30 400	30 400	3 000	3 075	3 152
Muut toimintatuotot	9 461	8 700	8 700	8 700	8 918	9 140
TOIMINTATUOTOT	34 814	44 400	44 400	16 200	16 605	17 020
Henkilöstökulut	-535 466	-563 588	-563 588	-580 454	-594 965	-609 839
Palvelujen ostot	-107 671	-110 620	-110 620	-106 850	-109 521	-112 259
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 193	-129 650	-129 650	-138 850	-142 321	-145 879
Muut toimintakulut	-88 895	-112 632	-112 632	-111 650	-114 441	-117 302
TOIMINTAKULUT	-867 225	-916 490	-916 490	-937 804	-961 249	-985 280
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-832 411	-872 090	-872 090	-921 604	-944 644	-968 260
Muut rahoituskulut	-5	0	0	0	0	0
Ulkoiset rahoitustuotot ja -kulut	-5	0	0	0	0	0
VUOSIKATE	-832 416	-872 090	-872 090	-921 604	-944 644	-968 260
TILIKAUDEN TULOS	-832 416	-872 090	-872 090	-921 604	-944 644	-968 260
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-832 416	-872 090	-872 090	-921 604	-944 644	-968 260

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), kirjasto

	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Talousarvio 2027
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	58,6 ulk.	57,1 ulk.	64,4 ulk.
Kirjastojen kokonaislainaus	144 200	135 000	144 000
Lainaus/asukas	10,1	9,3	10
Kävijämäärä kirjastoissa	71 600	75 000	73 000
Tapahtumia kirjastoissa	129	180	130
Kirjastoyksiköitä			
kirjastoja	4	4	4
kirjastoautot	1	1	1
lukunurkkaukset	3	4	3

Yksikkö: Museo

Vastuuhenkilö: museointendentti

Yksikön tehtävät

Museon tehtävänä on museolain mukaisesti:

- 1) kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen tallentaminen ja säilyttäminen
- 2) aineistoja ja muita sisältöjä koskevan tutkimuksen edistäminen ja hyödyntäminen
- 3) aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistäminen
- 4) kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen esittäminen ja elämysten tarjoaminen
- 5) yleisötyö, vuorovaikutus sekä opetuksen ja kasvatuksen edistäminen

Toiminnan painopisteet

Loviisan kaupunginmuseon tavoite on tarjota moderneja museopalveluita Loviisan historiallisessa kulttuuriympäristössä. Museo edistää Loviisan tunnettavuutta ja vetovoimaa tarjoamalla museolämyksiä vuoden ympäri niin loviisalaisille kun matkailijoillekin.

Museon pääkohde on Komendantintalo Loviisan keskustassa, jossa vuosittain vaihtuva päänäyttely syntyy tutkimustyön tuloksena, tarjoten nykyajan ihmisille merkityksellisiä välähdyksiä kaupunkimme historiasta. Vuoden 2027 päänäyttelyn teema liittyy sähkön ja ydinvoiman historiaan Loviisan seudulla.

Museoon kuuluu myös Strömforsin ruukin pajamuseo, jossa 2026 korjattu vesivoimalla toimiva vasara on käytössä kesän taontanäytöksissä. Viirilän kotiseutumuseossa esitellään heinäkuussa itäusmaalaista talonpoikaiselämää.

Loviisan kaupunginmuseo suunnittelee vuoden 2027 aikana yhteistyössä Metsähallituksen kanssa uusia näyttelyratkaisuja myös Svartholman linnoitukselle. Museo suunnittelee myös Bastioni Rosenin hoitoa ja korjaukset yhdessä infrastruktuuripalveluiden kanssa.

Yleisötyö on iso osa museon arkea. Koululaisille ja päiväkotiryhmille järjestetään ohjelmaa. Lapsiryhmille luodaan toiminnallisia työpajoja opastusten lisäksi. Museon viestintä on ajankohtaista ja oivaltavaa ja käyttää monipuolisesti eri kanavia.

Kokoelmia hoidetaan ja luetteloidaan nykystandardien mukaisesti. Kokoelmien aineistoja julkaistaan Finna-hakupalvelussa tutkijoiden ja muun yleisön käyttöön.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Hankkeet 2027

- Loviisan kaupunginmuseon esteettömyyden suunnittelu

Riskiärvio

Tällä hetkellä kokoelmatyö hankaloituu siitä, että toinen museon kokoelmatiloista on poissa käytöstä ja esineet väliaikaisissa tiloissa. On olemassa riski, että asianmukaista tilaa ei löydy kaupungin tiloista.

Museon pieni henkilökuntamäärä lisää toiminnan haavoittuvuutta.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Loviisan kaupunginmuseo on vuodesta 2024 saanut valtiosuutta toimintaansa.

Yksikön tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

2114430 Museopalvelut						
	Tilinpäätös 2025	Alkuperäinen TA 2026	Muutettu KS 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Myyntituotot	8 197	7 000	7 000	7 000	7 175	7 354
Maksutuotot	8 142	6 500	6 500	6 000	6 150	6 304
Muut toimintatuotot	240	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	16 579	13 500	13 500	13 000	13 325	13 658
Henkilöstökulut	-184 464	-196 732	-196 732	-201 188	-206 218	-211 373
Palvelujen ostot	-20 417	-36 550	-36 550	-31 250	-32 031	-32 832
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 867	-10 120	-10 120	-13 350	-13 684	-14 026
Muut toimintakulut	-3 871	-6 350	-6 350	-5 850	-5 996	-6 146
TOIMINTAKULUT	-219 618	-249 752	-249 752	-251 638	-257 929	-264 377
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-203 039	-236 252	-236 252	-238 638	-244 604	-250 719
VUOSIKATE	-203 039	-236 252	-236 252	-238 638	-244 604	-250 719
TILIKAUDEN TULOS	-203 039	-236 252	-236 252	-238 638	-244 604	-250 719
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-203 039	-236 252	-236 252	-238 638	-244 604	-250 719

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset), museo

	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Talousarvio 2027
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	14,3 ulk.	16,4 ulk.	16,7 ulk.
Erikoisnäyttelyjä Komendantintalossa	3	2	2
Erityistapahtumia Komendantintalossa	11	7	7
Tapahtumia pajamuseossa	24	15	15
Museon muita tapahtumia	3	5	5
Digitalisoituja esineitä	882	500	500
Museokävijöitä			
Komendantintalo	4 817	4 500	4 500
Ruotsinpyhtään ruukin pajamuseo	19 764	15 000	15 000
Viirilä	121	150	150